

Predgovor

Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Bjelovaru organizirao je 28. rujna 2016. znanstveno-stručni skup pod nazivom *Znamenite osobe u povijesti Grada Bjelovara s posebnim osvrtom na članove Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti sa šireg bjelovarskog područja: u povodu obilježavanja 260. obljetnice Grada.*

Cilj skupa bio je znanstvenim istraživanjima prikazati život i djelo znamenitih osoba rođenih u Bjelovaru te članova Hrvatske akademije sa širega bjelovarskog područja, koje se u osnovi podudara s teritorijem današnje Bjelovarsko-bilogorske županije. Međutim, treba reći da je organizator bio svjestan da se na jednom skupu ne može objektivno govoriti o svim znamenitim osobama, ali se stvorila mogućnost za početak daljnjih istraživanja osoba koje su svojim cjelokupnim radom ostvarile djela trajnog značenja, po kojima će ih pamtili sadašnje i buduće generacije, te za njihovo objavljivanje.

U ovom, jubilarnom 10. broju časopisa *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru* najviše prostora imaju izlaganja sa znanstveno-stručnog skupa, njih ukupno petnaest, i ona su u prvom dijelu časopisa. Tu su još dvije tematske cjeline: *Članci te Prikazi i osvrti.*

U prvoj tematskoj cjelini petnaest je članaka. Autori su prikazali život i djelo jedanaest članova Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti koji su rođeni na području Bjelovarsko-bilogorske županije, a to su redoviti članovi: Vojin Bakić (Bjelovar), Edo Murtić (Velika Pisanica), Vladimir Marković (Darugar), Goran Tribuson (Bjelovar), Vilko Niče (Grubišno Polje), Tomo Bosanac (Nove Plavnice) i Anton Švajger (Darugar), zatim dopisni Ivan Dončević (Trnava kraj Garešnice), Branko Souček (Bjelovar) i Dragutin Rakoš (Štefanje) te Ivan Trnski, počasni član (Nova Rača).

U okviru te cjeline autori su prikazali život i djelo književnikā i pjesnikā (Đuro Sudeta, Krsto Špoljar, Željko Sabol, Mato Lovrak), crkvenih velikodostojnika (Rudolf Vimer), političara (Simo Blaževac), znanstvenika i političara (Rudolf Bićanić), fotografa (Hinko Anhalzer), nakladnika (Lavoslav Weiss) i liječnikā (Herman Fischer, Dragutin Ländler i Bela Milhofer).

U tematsku cjelinu *Članci* uvrštena su tri članka. Tako autor Filip Škiljan u prvom članku piše o identitetu pripadnika češke nacionalne manjine na području Grubišnog Polja, a u drugom o vjerskim prijelazima s pravoslavne na rimokatoličku i grkokatoličku vjeru tijekom postojanja Nezavisne Države Hrvatske na području bjelovarskoga dekanata. Vjenceslav Herout prikazuje pisani opus Vojte Reznog, učitelja, novinara i sudionika mnogih kulturnih događanja češke nacionalnosti, o političkim prilikama u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca (1919. – 1921.) i prijemcima izazvanim njegovim radovima.

U trećoj tematskoj cjelini *Prikazi i osvrti* dva su članka o predstavljanju časopisa *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru* (broj 9, 2015.) koje je održano 12. travnja 2016. Njihovi su autori Slobodan Kaštela i Vladimir Strugar. Osim toga, časopis donosi izlaganje Slobodana Kaštele na svečanoj sjednici Županijske skupštine Bjelovarsko-bilogorske županije prigodom primanja nagrade Plaketa *Tihomir Trnski* (8. lipnja 2016.).

Nakraju Vladimir Strugar piše ocjenu knjige *Ivan Supek (1915. – 2007.): U povodu 100. obljetnice rođenja*. Knjigu je objavila Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti, a uredili su je Snježana Paušek-Baždar i akademik Ksenofont Ilakovac (2015.). Objavljeno je devet studija u kojima autori prikazuju život i djelo Ivana Supeka, znanstvenika i intelektualca međunarodnog ugleda.

Časopis *Radovi* br. 10 (2016.) sadrže ukupno 22 članka i oni će, vjerujemo, pobuditi interes mnogih čitatelja. Osobito očekujemo da će saznanja s ovoga znanstvenostručnog skupa pomoći i lokalnoj zajednici da još veću pozornost pokloni znamenitim osobama rođenima na njezinu području te da različitim manifestacijama trajno obilježi lik i djelo tih zaslužnih pojedinaca.

Vladimir Strugar, upravitelj Zavoda
Slobodan Kaštela, voditelj Zavoda